

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ

Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσόστομου
στην έορταστική έκδήλωση της Έκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ελλάδος
για την Κυριακή της Όρθοδοξίας
στο Πολεμικό Μουσείο Αθηνών
24 Φεβρουαρίου 2020

«Έορτή της Όρθοδοξίας - Έορτή της ανθρωπότητας»

Μακαριώτατε
Σεβασμιώτατοι και Θεοφιλέστατοι Αρχιερείς·
Σεβαστοί Πρεσβύτεροι και Διάκονοι·
Όσιώτατοι Μοναχοί και Μοναχές·
Αγαπητοί έν Χριστώ αδελφοί·

Χαίρετε έν Κυρίω.

Είσαγωγή

Οί τὰ πάντα καλῶς διαταξάμενοι Άγιοι Πατέρες τῆς Έκκλησίας μας, με εμπειρία θεώσεως προσωπική, γνώση, ιστορική κατάρτιση, αλλά και με τῆ δυνατότητα τῆς προγνώσεως και προληπτικῆς ἐπ' αὐτῆς δράσεως, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς Θείας Φωτίσεως, ἀποφάσισαν.

Τί; Νά «δέσουν» και νά «ἀσφαλίσουν» τῆν Πίστη μας «έν ὀστρακίνοις σκεύεσι»⁽¹⁾, με τὸ διαχρονικά και κατὰ τὰ πάντα ὀρθόν. «Πίστη, σημαίνει, δέχομαι κάτι ὡς ἀληθές»⁽²⁾. Σημαίνει ἀποκάλυψη τῆς Ἀλήθειας, ἀποκάλυψη τοῦ Χριστοῦ στῆν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. «Γνώσεσθε τῆν ἀλήθειαν -γράφει τὸ Εὐαγγέλιο- και ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς»⁽³⁾. Πίστη εἶναι ὁ ἐλευθερωτῆς Χριστός μας.

Θεμελίωσαν λοιπὸν τὸ δόγμα μας, τῆν ἐξ ἀποκαλύψεως Ἀλήθεια, στῆν ὁποία στηρίζεται ἡ Πίστη, πάνω στῆ γνήσια, αὐθεντική, ἀνόθευτη και ἀναλλοίωτη Διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, πὸν ἤρθε για νά σώσει τὸν ἄνθρωπο.

Γιατί; Για νά διασφαλίσουν τῆ Σωτηρία, τῆ δυνατότητα τῆς αἰωνίου ζωῆς, νά προστατεύσουν τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἀναγεννημένο και ἀπὸ τὸν Κύριο υἱοθετημένο, ὡς μέλος τοῦ Σώματός Του.

Ἦδεσαν τῆ Μία, Ἀγία, Καθολική και Ἀποστολική Έκκλησία με τῆ Μία και Ἀγία Πίστη εἰς τὸν Τριαδικὸ Θεὸ -«ὅπως αὐτὸ μαρτυρεῖται εἰς τὸ Σύμβολο

τῆς Πίστεως καὶ συμπληρώνεται στὸ Συνοδικὸ τῆς Ὁρθοδοξίας»⁽⁴⁾- ὥστε νὰ διασφαλίσουν στὸν ἄνθρωπο τὴ δυνατότητα νὰ δοκᾷ ὀρθῶς, γιὰ νὰ μὴν προσδοκᾷ ματαιῶς.

Τὴ διασφάλιση τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς πρὸς τὴ σωστὴ καὶ εὐθεία κατεύθυνση πλοήγησης τῆς Ἐκκλησίας μας, πέτυχαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες, μὲ τὰ πορίσματα, τοὺς ὅρους τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἡ σημαντικότητα τῶν ὁποίων εἶναι ἀντίστοιχη μὲ αὐτὴ τῆς Ἁγίας Γραφῆς⁽⁵⁾. Ἐπισφράγισαν δὲ τὸν θρίαμβο τῆς Ἀλήθειας, ἐκείνης ποὺ μᾶς ἐλευθέρωσε, μὲ τὴν ἐπικύρωση τὸ 843 μ.Χ. τῶν ἀποφάσεων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Αὐτό, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, μνημονεύουμε καὶ ἐορτάζουμε πανηγυρικὰ σήμερα. Τὴν ἐπισφράγιση τῶν θεμελίων τῆς ἀπελευθέρωσής μας, τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς Πίστης ποὺ ὁδηγεῖ τὴν ἀνθρωπότητα στὴ Σωτηρία.

Αἵρεση

Ἐχθρὸς διαχρονικός, σοβαρὸς κι ἐπικίνδυνος τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπῆρξε ἀνέκαθεν ἢ ἐκ τῶν ἔσω νοθεία. Πῶς θὰ μπορούσε διαφορετικὰ νὰ πολεμηθεῖ ἢ Ἀλήθεια; Πῶς μπορεῖ νὰ ἀμφισβητηθεῖ Αὐτός, τὸν Ὅποιον εἶδαμε, ἀκούσαμε, ἀγγίξαμε; Αὐτός, ὁ Ὅποιος ἀπέδειξε περὶτρανα τόσο μὲ τὸν Ἐρχομό, ὅσο καὶ μὲ τὴ Ζωή, τὴν Ταφή ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀνάστασή Του ὅτι ὑπῆρξε;

Δὲν μπορεῖ. Κι ἀφοῦ δὲν μπορεῖ νὰ ἀμφισβητηθεῖ στὴν ὀλότητά Του, μπορεῖ ἀπλὰ νὰ πληγωθεῖ. Νὰ πληγωθεῖ ἢ ἀντίληψη καὶ ἡ θεώρησή μας γι' Αὐτὸν καὶ συνεπῶς ἡ σχέση μας μαζί Του. Μιὰ πληγὴ ποὺ μακροπρόθεσμα θὰ ἔπληττε καὶ θὰ κατέστρεφε τὴν ἀνθρωπότητα. Μικρόβιο μολυσματικό, ποὺ δὲν σκοτώνει ἀκαριαῖα, ἀλλὰ σταδιακὰ ἐξαπλώνεται, μολύνει καὶ τελικὰ θανατώνει. Αὐτὴ εἶναι ἡ αἵρεση, «ἡ καινοφωνία»⁽⁶⁾, κι αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς της. Νὰ πλήξει, νὰ καταστρέψει καὶ ν' ἀφανίσει τὸ πλεόν ἀγαπητὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλοιώνοντας τὴ σχέση του μαζί Του, ἀπομακρύνοντάς το ἀπὸ Ἐκεῖνον, καθιστώντας ἀναποτελεσματικὸ τὸ Σχέδιο τῆς Θείας Οἰκονομίας.

Καταστρεπτικὴ ἢ αἵρεση, τραγικός, θλιβερός ὑπερόπτης καὶ τελικὰ μισάνθρωπος ὁ θεμελιωτὴς της. «Ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι κατὰ πρῶτο καὶ κύριο λόγο οἱ ἀκάθαρτοι δαίμονες. Δεύτεροι ... οἱ ἀρχηγοὶ τῶν αἱρέσεων»⁽⁷⁾.

Ἡ πονηρὴ καὶ ὑπουλὴ αὐτὴ μέθοδος ἀφανισμοῦ μας, διὰ τῆς ἀνατροπῆς τῆς ζωντανῆς παραδόσεως, ἐκδηλώθηκε ἀπὸ τὰ πρῶτα κίβλας Χριστιανικὰ χρόνια. Ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας βρίθκει ἀναστρεπτικῶν ἐφευρέσεων, αἵρετικῶν δηλαδὴ θέσεων καὶ ἀπόψεων, ποὺ συχνὰ ἔθεταν σὲ κίνδυνο τὴν ἐνότητα τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ ποὺ ὅμως πάντα ἀποδεικνύονταν ψευδεῖς.

Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἀπειλητικῶν αὐτῶν φαινομένων συνέρχονταν Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι. Ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Συνόδου,

μιμούμενη τὴν πρώτη Ἁγιοπνευματικὴ Σύναξη τῶν Ἀποστόλων κατὰ τὴν Πεντηκοστή, ἀποκαλύπτει τὴ διάθεση ἐνώσεως τῆς Ἐκκλησίας μὲ πρότυπο τὴν Τριαδικὴ κοινωνία, ὑπὸ τὴν ἐνοποιὸ Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀποτελεῖ τὴν αὐθεντικὴ πηγὴ τῆς σώζουσας Ἀλήθειας στίς Οἰκουμενικὲς Συνόδους. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀποφάσεις τους ἔχουν ἀναμφιβόλως καθολικὴ ἀποδοχὴ ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας⁽⁸⁾. «Οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, ὅπως ἀναφέραμε, προϋποθέτουν κρίσεις εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Κρίση σημαίνει ὅτι ἀπειλεῖται ἡ σωτηρία»⁽⁹⁾. Ἡ σωτηρία ἀπειλεῖται ἐφόσον νοθεύεται ἡ Ἀλήθεια τῆς Πίστεως. Πῶς; Μέσω τῆς ἀπάνθρωπης αἵρεσης.

Ἱστορικὴ Ἀναδρομὴ

Ὁ δεσμός, ἡ συνέχεια καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων μεταξύ τους, διασφαλίζουν τὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως. «Ἐγγύησιν ἄλλωστε, διὰ τὴν ὑπαρξιν τοῦ χαρίσματος, τῆς αὐθεντικῆς πηγῆς τῆς ἀλήθειας, ἀποτελεῖ ἡ ἐν ὑπακοῇ ἀποδοχὴ τῶν προγενεστέρων πατερικῶν καὶ συνοδικῶν διδαγμάτων, καθὼς καὶ ἡ ἀβίαστος ἀποδοχὴ τῆς ἀπὸ τὸ ἀδιάστροφον φρόνημα τῆς ἀνά τὸν κόσμον Μίας, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας»⁽¹⁰⁾. Μέσα ἀπὸ μιὰ σύντομη ἀναδρομὴ στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας γίνεται εὐκόλα ἀντιληπτὸς ὁ δόλιος πόλεμος ποὺ ἡ Ὁρθοδοξία, καὶ συνεπῶς ὁ ἄνθρωπος, ὑπέστη ἀπὸ τὶς συνεχεῖς προσπάθειες διάβρωσης τῆς Ἀλήθειας.

Τὸν 4ο αἰῶνα ἔκανε τὴν ἐμφάνισή της ἡ πρώτη πλανεμένη διατύπωση περὶ τῆς φύσεως τοῦ Χριστοῦ. Διὰ στόματος Πρεσβυτέρου τῆς τότε τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξάνδρειας, ἀμφισβητήθηκε ἡ θεία φύση Του, γεγονός ποὺ αὐτομάτως ἀναιροῦσε τὴν ἔνωση τῶν δύο φύσεων, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπορρέει καὶ ἡ δυνατότητα ἔνωσης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό. Ὁ «δόλιος ὄφεις»⁽¹¹⁾, κατὰ τὸν Ἅγιο Ἐπιφάνιο, ἄκουγε στὸ ὄνομα Ἄρειος. Ἡ πλανεμένη «διδασκαλία» τοῦ Ἀρειανισμοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπήχηση ποὺ εἶχε τὸν καιρὸ ἐκεῖνο στίς Χριστιανικὲς κοινότητες, κληροδότησε στὴν ἀνθρωπότητα ἴχνη, ἀπομεινάρια τῆς πλάνης ἕως καὶ σήμερα. Ἡ αἵρεση κατεστάλη μὲ τὴν **Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο στὴ Νίκαια τῆς Βιθυνίας τὸ 325 μ.Χ.**, ὅπου περιτράνα ἀποδείχθηκε ἡ Ἀλήθεια.

Λίγο ἀργότερα, τὸ **381 μ.Χ.** πραγματοποιήθηκε ἡ **Β' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως**, στὴν ὁποία καταδικάσθηκε α) ἡ νέα αἵρεση τῶν Μακεδονιανῶν, ποὺ ἀρνοῦνταν τὴ Θεότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, β) οἱ πλάνες ποὺ διέδιδαν οἱ Πνευματομάχοι Ἡμιαρειανοί, ὑπολειμματοφόροι τοῦ Ἀρειανισμοῦ, γ) καθὼς καὶ -μεταξὺ ἄλλων- ἡ αἵρεση τοῦ Ἀπολλινάριου⁽¹²⁾, ἡ θέση τοῦ ὁποίου ἀνέδνε τεχνηέντως ἕνα σοβαρὸ σωτηριολογικὸ πρόβλημα. «Στίς δύο αὐτὲς πρώτες Συνόδους οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ Τριαδολογικὸ πρόβλημα»⁽¹³⁾, τὸ 381 μ.Χ. δὲ διατυπώθηκε ἡ «Ὁμολογία τῆς Πίστεως»⁽¹⁴⁾.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νεστόριος, τὸν ἐπόμενο κίολας αἰῶνα, ὡς «θεμελιωτῆς» μιᾶς νέας αἱρέσεως, ἀμφισβήτησε τὴν ἄρρηκτη σχέση καὶ ἔνωση τῆς θεϊκῆς καὶ ἀνθρωπίνης φύσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἡ θέση αὐτὴ στεροῦσε κι ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν Παναγία μας τὴν ὀνομασία «Θεοτόκος». Τὴν ἀπαράδεκτη αὐτὴ πλάνη τοῦ Νεστοριανισμοῦ καταδίκασε ἡ **Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῆς Ἐφέσου τὸ 431μ.Χ.**

Σύντομα ὅμως, μὲ ἐκπρόσωπό της ἕνα Μοναχὸ καὶ μάλιστα Ἀρχιμανδρίτη στὴν Κωνσταντινούπολη, τὸν Εὐτύχιο, μιὰ νέα θεωρία, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ Θεία κυριαρχοῦσε ἔναντι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοῦ Χριστοῦ μας, ἔκανε τὴν ἐμφάνισή της. Ἡ **Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῆς Χαλκηδόνας τὸ 451 μ.Χ.** κατέστειλε τὴ διάδοσιν τῆς νέας θεωρίας ἀπὸ τὴν ὁποία προῆλθε ὁ Μονοφυσιτισμὸς. Ἡ Σύνοδος αὐτὴ διατήρησε καὶ διέσωσε τὸ σωτηριολογικὸ δόγμα, πὺ εἶναι ἡ βάση τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὸ 553 μ.Χ. στὴν Κωνσταντινούπολη πραγματοποιήθηκε ἡ **Ε' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος**, στὴν ὁποία καταδικάστηκαν οἱ διδασκαλίαι τοῦ Εὐαγρίου, τοῦ Διδύμου, συγγραφέων μὴ Ὁρθοδόξων συγγραμμάτων παλαιότερων αἱρέσεων, καὶ βεβαίως τοῦ Ὠριγένη, φιλοσόφου τοῦ 3^{ου} αἰῶνος.

Ἡ Θεολογία τοῦ Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ⁽¹⁵⁾ ἦταν ἐκεῖνη πάνω στὴν ὁποία βασίστηκε ἡ **ΣΤ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος**, πὺ πραγματοποιήθηκε στὴν **Κωνσταντινούπολη τὸ 680 μ.Χ.**, καταδικάζοντας τὸ κίνημα τοῦ Μονοθελητισμοῦ.

Μεσολάβησε ἡ **Πενθέκτη ἡ «Ἐν Τρούλῳ» Οἰκουμενικὴ Σύνοδος** πὺ συμπλήρωσε τὰ ἀποτελέσματα τῶν δύο προηγούμενων Συνόδων ἕως τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο. Ὅπως προκύπτει ἀπ' ὅσα λέχθησαν «ἀπὸ τὴν Γ' μέχρι τὴν ΣΤ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο ἔχουμε τὴν ἀντιμετώπιση ἀπὸ τοὺς Ἁγίους μας τοῦ Χριστολογικοῦ προβλήματος»⁽¹⁶⁾.

Κορύφωση ἀποτέλεσε τὸ πρόβλημα τοῦ εἰκονισμοῦ τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἡ **Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τὸ 787 μ.Χ. στὴ Νίκαια** τῆς Βιθυνίας, καταδίκασε τὴν εἰκονομαχία, ἀποκαθιστώντας τὴ θέση τῶν Ἁγίων εἰκόνων στὴ λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀσφαλῶς στὴ συνείδηση, τὴν Πίστη καὶ τὴ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν.

Πανανθρώπινος ρόλος Ὁρθοδοξίας

Τὴν εἰκονομαχία προκάλεσαν ἐξουσιοθῆρες Ἀυτοκράτορες, σὲ μιὰ περίοδο κρίσης τῆς Ἀυτοκρατορίας, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὴν ἰσοπεδωτικὴ τότε δύναμη τοῦ Ἰσλάμ καὶ τοῦ εὐρύτερου ἀσιατικοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς, πὺ ἐπιθετικὰ ἐξαπλωνόταν κι ἀπειλοῦσε ὅλο τὸν τότε γνωστὸ κόσμον καὶ βέβαια τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή. Ἡ δυναμικὴ ἐνός ἐνάντια στὴν εἰκόνα θρησκευέματος ἐπηρεάσε πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση τοὺς «Χριστιανούς» -μεταξύ των ὁποίων καὶ Κληρικοί- πὺ προβάλλοντας ὡς

αιτιολογία τὸν παραλληλισμὸ τῆς λατρείας τῆς εἰκόνας μὲ τὴ λατρεία στὰ εἰδῶλα, δίχασαν τὴν Ἐκκλησία σὲ εἰκονομάχους/εἰκονοκλάστες καὶ εἰκονόφιλους⁽¹⁷⁾.

Μὰ τί σχέσηη μπορεῖ νὰ ἔχει ἡ ἀπεικόνιση τοῦ ὑπαρκτοῦ Προσώπου, πὺ ἔζησε, θαυματούργησε, μαρτύρησε, ἀναστήθηκε κι ὅλων ἐκείνων πὺ μιμήθηκαν τὴ θεία ἐπίγεια βιοτὴ Του, μὲ τὴν ἀνύπαρκτη φαντασίωση μορφῶν πὺ εἰδωλοποίησαν κάποτε οἱ ἀνθρώπινες ἐπιθυμίες κι ἀδυναμίες;

Ἡ ἀνικανότητα τῶν εἰκονομάχων νὰ κατανοήσουν τὴν πνευματικὴ σημασία τῆς Ἀγίας εἰκόνας καὶ τὴ σχέσηη τοῦ Πιστοῦ μὲ τὸ εἰκονιζόμενο Πρότυπο, καθὼς καὶ ἡ ὑπεροπτικὴ προσπάθειά τους νὰ ἐπιβάλλουν τὴν ἀνικανότητά τους, θυμίζει τὸν σημερινὸ συμπλεγματοειδὸς τύπο ἀνθρώπου κι ὅλους ἐκείνους πὺ ἐπιβάλλουν καθεστωτικὰ καὶ μὲ περισσὴ ἀλαζονεία τὴν -ὅπως ἀποκαλοῦν- «διαφορετικότητά» τους στὴ συνείδηση τῆς ἀνθρωπότητος, μὲ πρόσχημα τὴν «ἀγάπη» καὶ μοναδικὸ σκοπὸ, ὅπως καὶ τότε, νὰ ἀλλοιώσουν τὸ ἴδιο τὸ Πρότυπο καὶ συνεπῶς τὴ σχέσηη τοῦ Δημιουργοῦ μὲ τὸ πλάσμα Του.

Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν παραπάνω ἀναδρομὴ, σκοπὸς τῆς αἵρεσης διαχρονικὰ εἶναι ἡ ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεό, ἡ ἐγκατάλειψή Του μὲσω τῆς νοθείας. Ἐνα «ἔργο» (σὲ εἰσαγωγικά), σὲ πλήρη ἀντίθεση μὲ τὸ Σωτηριολογικὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἐσαρκώθη, τονίζουμε, «δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν»⁽¹⁸⁾. Συνεπῶς, ἂν ἡ αἵρεση μάχεται τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ Σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, τότε καθίσταται καταστρεπτικὴ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸν ἀγῶνα αὐτό, γιὰ τὴν καταστολὴ τῆς αἵρεσης καὶ τὴ Σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, κάνει διαχρονικὰ ἡ Ὁρθοδοξία. Ἐπιστέγασμα τοῦ ἀγῶνος ἀποτελεῖ ἡ ἐπισφράγιση τῶν Κανόνων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου -τὸ 843 μ.Χ. στὴν ὑπὸ τῆς Αὐτοκράτειρας Ἀγίας Θεοδώρας συγκληθεῖσα Σύνοδο- γεγονός πὺ καθιέρωσε ἔκτοτε τὴν ἑορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, τὰ ὀνομαστήρια τῆς ὁποίας σήμερα τιμοῦμε. **Ἑορτὴ λοιπὸν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἑορτὴ τῆς ἀνθρωπότητος.**

Διαχρονικὸς ρόλος Ἀποφάσεων Ζ' Οἰκ. Συνόδου

Ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, πὺ σὲ μεγάλο βαθμὸ στηρίχθηκε στὴ Θεολογία τοῦ Ἀγίου Ἰωάννη τοῦ Δαμασκηνοῦ⁽¹⁹⁾, συμπλήρωσε καὶ ὀλοκλήρωσε τὸ ἔργο τῶν προηγουμένων Συνόδων, ἀφοῦ κατέστειλε τὴν αἵρεση (γενικὰ ὡς ἀπόκλιση ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια), ὄχι μόνον αὐτὴ πὺ ἀπὸ τὰ πρῶτα Χριστιανικὰ χρόνια ταλαιπώρησε τὴ Χριστιανοσύνη, ἀλλὰ καὶ τις ἐν δυνάμει καὶ μελλοντικὲς γιὰ τὴν ἐποχὴ αἱρέσεις, πὺ ἀντιμετωπίστηκαν ἀντίστοιχα τόσο τὸ 879 μ.Χ. στὴν Η' ἢ τὴν «Ἐν Ἀγία Σοφία» Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ὅσο καὶ τὸ 1341 μ.Χ. στὴν Θ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο.

Στην πρώτη περίπτωση, την τελευταία πρὸ τοῦ σχίσματος Σύνοδο, ἀναδείχθηκε ἡ διδασκαλία τοῦ Μεγάλου Φωτίου, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία καταδικάστηκε ἡ δυτικὴ ἀλλοτρίωση στὴν διατύπωση τοῦ Filioque⁽²⁰⁾, καὶ πού λίγο ἀργότερα ἀνάγκασε τὴν Ὁρθοδοξία νὰ ἀπομακρύνει ὀριστικὰ τὶς θεωρίες τῆς φραγκοκρατούμενης Δύσης.

Στὴ δεύτερη περίπτωση, πὺ ἀποτελεῖ καὶ προέκταση τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀναδείχθηκε ἡ Θεολογία τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία ἀνακεφαλαιώνονται ὅσα ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρες ὄλων τῶν ἐποχῶν εἰπώθηκαν. Πνευματικὸς μαθητὴς αὐτοῦ, μιὰ ἄλλη φυσιολογία τοῦ 15^{ου} αἰῶνος, ὁ Ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός, πὺ μὲ τὴν φωτισμένη καὶ ἥρωικὴ του στάση προστάτεψε ἀπὸ τὴν πανούργα αἵρεση τὴν Ὁρθοδοξία κι ὅλα ὅσα αὐτὴ διασώζει πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητας.

Οἱ Κανόνες τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὸ «Συνοδικό», τὸ κείμενο δηλαδὴ τὸ ὁποῖο περιλαμβάνεται στὸ «Τριῶδιο» καὶ ἀναγιγνώσκεται παραδοσιακὰ στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς παγκοσμίως τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν Α' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν, περιλαμβάνει συνοπτικὰ ὅλη τὴν Ὁρθόδοξη Διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας. Περιλαμβάνει δὲ καὶ ἀναφέρεται σὲ ὅλες τὶς μεταγενέστερες αἱρέσεις, ὄχι μόνον ἐκεῖνες τοῦ 9^{ου} καὶ 14^{ου} αἰῶνος, ἀλλὰ καὶ στὶς σύγχρονες, ἀναθεματίζοντας, ἀποκόπτοντας δηλαδὴ καὶ ἀπομακρύνοντας ἀπὸ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὅλους, ὅσοι δέχονται τὰ δυσσεβῆ δόγματα.

Παναίρεση

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν Κανόνων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου προστατεύει διαχρονικὰ ἀπὸ τὴν αἵρεση, αὐτὴ πὺ ἔκτοτε καὶ κυρίως μὲ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς πρώτης χιλιετίας, καλλιιεργεῖται μεθοδευμένα ἐκ τῶν ἔνδον, γιὰ νὰ πάρει σήμερα τὴν ἔσχατὴ τῆς μορφῆς, τὴ μορφὴ τῆς παναίρεσης.

Τὸ σύγχρονο αὐτὸ περίτεχνο φαινόμενο, τὸ ἐμπλουτισμένο μὲ ἐκκοσμικευμένη γνώση καὶ «ὑπὲρενῆαισθησία», τὸ διαδεδομένο καὶ ἐδραιωμένο μέσα ἀπὸ τὶς πλέον ἐξελιγμένες μεθόδους ἐπικοινωνίας καὶ πειθοῦς, πὺ σὲ τίποτε καινούριο δὲν στοχεύει, παρὰ στὴν ἐγκατάλειψη τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, καλεῖται καὶ πάλι σήμερα ἡ Ὁρθοδοξία νὰ ἀντιμετωπίσει.

Ἡ παναίρεση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἡ μεγαλύτερη αἵρεση ὄλων τῶν ἐποχῶν, πὺ κηρύττει τὸν δογματικὸ καὶ θρησκευτικὸ συγκρητισμὸ καὶ προωθεῖ ἓνα εἶδος πανθησκείας διὰ τῆς ἐξισώσεως διάφορων -ἀρχικὰ «χριστιανικῶν»- ὁμολογιῶν⁽²¹⁾, καὶ στὴ συνέχεια ἐν γένει θρησκευιῶν (πανθησκεϊακὴ κίνηση), εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀπειλή· προσέξτε, ὄχι γιὰ

τὴν Ἐκκλησία μας σήμερα, ὄχι γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία, μὰ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸ μέλλον της.

Καὶ γιὰ νὰ ἐξηγήσουμε, «συγκρητισμός» εἶναι -στὴν προκειμένη- ὁ συνδυασμός, ἢ συγχώνευση στοιχείων διαφορετικῶν «ὁμολογιῶν», ὅπως λέγονται. Μπορεῖ νὰ περιλαμβάνει τὴ μείξη ξεχωριστῶν παραδόσεων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴ δημιουργία μιᾶς φαινομενικῆς ἐνότητας, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξομοιώνονται ὅλα τὰ θρησκευόμενα πού τελικῶς ἀλλοιώνονται καὶ συνεπῶς χάνουν τὴν αὐθεντικότητά τους. Ἡ συνύπαρξη μὲ μιὰ ἄλλη ὁμολογία καὶ ἡ ἀποδοχὴ της ὡς ἀληθοῦς, αὐτόματα ἀναιρεῖ ἐμᾶς καὶ τὴν Πίστη μας, ἀφοῦ Πίστη σημαίνει ἀποδέχομαι κάτι ὡς ἀληθές. Χωρὶς λοιπὸν νὰ ἀπορρίπτεται φανερὰ ἡ Πίστη, μέσα ἀπὸ τὴν ἀποδοχὴ πολλῶν «τεμαχισμένων ἀληθειῶν», βρισκόμαστε μπροστὰ σε μιὰ «διευρυμένη ἢ κατακερματισμένη πίστη».

Ἡ ἀλλοίωση, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, δὲν βάλλει καμία θρησκεία, διότι καμία δὲν βασίζεται ἐξ ὀλοκλήρου στὴν ὀρθὴ ἀπὸ τοὺς Πατέρες κληροδοτημένη Διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀπώλεια τῆς αὐθεντικότητος εἶναι ζήτημα ζωτικὸ μόνον γιὰ τὴν ἀποκεκαλυμμένη Ἀλήθεια, τὴν Ὁρθοδοξία. Γι' αὐτὴν, τὴν αὐθεντικότητα μάχεται ἡ Ὁρθοδοξία κι αὐτὴν -σὺν Θεῷ- διαχρονικὰ διασώζει. Ἡ αὐθεντικότης, ἡ γνησιότητα τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι πού κρατᾶ ἀκόμη τὸν κόσμον μας ὀρθό.

Ἡ διάδοση τῆς παναιρέσεως καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου γιὰ τὴν ἐπιβολὴ της, μὲ σκοπὸ τὴν ἀμβλυνση τοῦ δόγματος καὶ συνεπῶς τὴν πλήξη τῆς Ὁρθοδοξίας, ξεκίνησε γι' ἄλλη μιὰ φορὰ ἐκ τῶν ἔνδον. Τὸ 1902 ἕνας τῶν νεότερων χρόνων Ἱεράρχης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' κοινοποίησε ἕνα γράμμα πρὸς τὶς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, τὸ ὁποῖο ἀργότερα πῆρε τὴ μορφή τῆς «Ἐγκυκλίου τοῦ 1904». Σὲ αὐτὴν ἀναφέρονταν τρία βασικὰ θέματα: α) ἡ βελτίωση τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ὁρθόδοξων, β) ἡ προσέγγιση τῆς Ὁρθοδοξίας μὲ τὸ Δυτικὸ «Χριστιανισμό» καὶ βέβαια γ) τὸ ἡμερολογιακὸ ζήτημα. Ὑλοποίηση τῶν παραπάνω ἀξιώσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἀπέτελεσε τὸ Πανορθόδοξο Συνέδριον τοῦ 1923, πού συνεκλήθη ἀπὸ ἕναν συνεχιστὴ τῆς Κινήσεως, τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη Μελέτιο Μεταξάκη. Στὸ μεσοδιάστημα ἡ «Πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ» Ἐγκύκλιος τοῦ 1920 τοῦ Οἰκουμενικοῦ, ἀπέτελεσε καὶ τὸ πρῶτο βῆμα ἐκούσιας συμμετοχῆς τοῦ Πατριαρχείου στὴν παναίρεση, καὶ προϋπόθεση βέβαια γιὰ τὴ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλαδικῆς τότε Ἐκκλησίας στὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, τὴ θεσμικὴ δηλ. ἔκφραση τῆς Κινήσεως αὐτῆς. «Ὁ Γ. Γραμματέας τοῦ Π.Σ.Ε., K. Raiser, σὲ ὁμιλία του στὴ Θεσσαλονίκη μὲ θέμα "Ἡ Σπουδαιότητα τῆς Ὁρθόδοξης Συμβολῆς στὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν" ἀναφέρεται στὴν Ἐγκύκλιον τῶν Πατριαρχῶν τοῦ 1920 ἐπισημαίνοντας: Αὐτὴ ἡ ἐγκύκλιος ἔχει παραμείνει πράγματι ἕνα ἀπὸ τὰ θεμελιώδη κείμενα τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως, καὶ τοῦ Παγκόσμιου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν εἰδικότερα, ἐπειδὴ σ' αὐτὴν διατυπώθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ πρόταση νὰ

ίδρυθῆι μιὰ ἔνωση (κοινωνία) ἐκκλησιῶν»⁽²²⁾. Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλαδικῆς στὴν Κίνηση, τὴν δολιότερη τῶν ἐποχῶν, ἐγκυροποιήθηκε μὲ τὴν εἰσήγηση ἐνὸς νέου Προγράμματος τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, Χρυσόστομου Παπαδόπουλου.

Ἡ συμμετοχὴ σὲ οἰαδήποτε δομὴ ἢ ἐργαλεῖο διάδοσης καὶ ἐπιβολῆς τῆς παναίρεσης, ὅπως τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν, οἱ συμπροσευχές, τὰ συλλεΐτουργα, οἱ διάλογοι ποὺ ὀδηγοῦν στὴν ὑποχώρηση τῶν Ὁρθόδοξων σὲ δογματικὰ ζητήματα, ἢ ἀποδοχὴ, ἢ υἰοθέτηση καὶ ἀφομοίωση ἀρχῶν, ἀξιῶν καὶ θεσμῶν ποὺ σταδιακὰ ἀλλοιώνουν τὴν Ὁρθόδοξή μας παράδοση, κι ὅλες οἱ ἔκτοτε -ἐκτὸς ὁρίων Ὁρθόδοξου πνεύματος- διακηρύξεις καὶ ἐνέργειες, ὀδήγησαν -ὅπως γνωρίζουμε- στὴ σημερινὴ θλιβερὴ κατάσταση. Μὲ τὸ πρόσχημα τῆς ἀγάπης, δυστυχῶς πλέον, «Ὁρθόδοξοι» (σὲ εἰσαγωγικὰ) Ἱεράρχες ἀποδέχονται τὴ θεολογικὴ προπαγάνδα τῶν αἰρετικῶν ⁽²³⁾, ἀναθεωρώντας μοιραῖα τὶς ἀποφάσεις τῶν Συνόδων, ἐρχόμενοι σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς Ἁγίους Πατέρες καὶ συνεπῶς μὲ τὴν ἴδια τὴν Πίστη.

Αὐτοὶ ποὺ τόσο διαλλακτικὰ καὶ ὑποχωρητικὰ συνδιαλέγονται γιὰ τὸν Θεό, στὸ ὄνομα δῆθεν τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ, στέκονται βράχοι ἀδιάλλακτοι, αὐστηροὶ καὶ ἀμετακίνητοι, ὅταν θίγονται τὰ προσωπικά τους πρωτεῖα, τὸ διευρυμένο γεωπολιτικὰ κύρος, ἢ ἐξουσία, καὶ τὰ συμφέροντά τους. Δεινοὶ πολιτικοὶ καὶ διπλωμάτες ἀναμφίβολα, ἀναξιόπιστοι ὅμως κληρικοὶ καὶ Ἱεράρχες.

Ἀνάμεσα στοὺς ὑποστηρικτὲς τῆς νέας παναιρέσεως, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ, ὑπάρχουν καὶ οἱ προσωπικότητες ἐκεῖνες, Κληρικοὶ, ἐκπρόσωποι τῆς ἴδιας τῆς Ἑλλαδικῆς, ποὺ ἀναγνωρίζουν τὴν ἐνοχίαν, τὴν προδοσίαν, τὴν καταδικάζουν ἀπερίφραστα, τὴ στηλιτεύουν δημόσια. Παραμένουν ὅμως συμμετέχοι, δηλαδή συνεργοὶ καὶ συνένοχοι. Φαινόμενο μπροστὰ στὸ ὅποιο στέκουμε μὲ ἀπορία.

Ἴσχυς Συνοδικοῦ σήμερα

Μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ Χριστιανοῦ, ἀδελφοί, τοῦ Ὁρθόδοξου, κι ἐμεῖς προσευχόμεστε γιὰ τὴν ὁμόνοια, τὴν πραγματικὴ ἀδελφοσύνη, τὴν ἐνότητα, τὴν ἐπάνοδο τῶν ἑτεροδόξων στὴν ἀρχικὴ, ἀδιάβρωτη, ἀνόθευτη Πίστη «ἅπαξ παραδοθεῖσαν τοῖς ἁγίοις»⁽²⁴⁾. Ὅχι ὅμως, μέσα ἀπὸ ὑποχωρήσεις ποὺ θὰ προκαλέσουν τὴν ἀπομάκρυνσή μας ἀπὸ τὴν πατρικὴ καὶ ἀσφαλὴ ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀποδοχὴ τῆς αἰρέσεως συνιστᾷ πράξη προδοτικὴ τόσο ἀπέναντι στὸν Θεό, ὅσο καὶ στὸν ἄνθρωπο. Ἄν αὐτὸ συμβεῖ, τότε ὅλα, ὅσα ἐπιδιώκουμε, θὰ χαθοῦν.

Μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ ἢ κοντὰ σὲ ἓνα πλασματικὸ ἢ πολύμορφο Θεὸ ὁ ἄνθρωπος θὰ παγώσει, θὰ χαθεῖ, θὰ ἀποξενωθεῖ, θὰ

έξαγριωθεί, θα ἀπωλέσει τὴν ἀγιότητα, τὴν καθαρότητα, τὴν πραότητα, τὴν εὐγένεια, τὴν ἀρετή. Ὁ ἄνθρωπος θα πάψει νὰ ἀγαπᾷ πραγματικὰ καὶ ν' ἀγαπιέται. Ἡ ἀνθρωπότητα θα γνωρίσει τὴν πρωτόγονη ἀγριότητα καὶ ἀσυδοσία, τὴν ἰσοπέδωση, τὸν ἀπόλυτο ἐκφυλισμό, θα καταστήσει ἕνας κόσμος ἄγριων θηρίων. Ὁ κόσμος μας θα ὁμοιάσει στὴν κόλαση.

«... Διότι θα ἔλθῃ καιρὸς, πὺ οἱ ἄνθρωποι δὲν θα ἀνέχωνται τὴν ὑγία καὶ ἀγίαν διδασκαλίαν, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὰς κλίσεις καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἁμαρτωλῆς καρδίας των θα ἐπισωρεύουν στὸν ἑαυτὸν τους ποικίλους ψευδοδιδασκάλους, ὥστε νὰ ἀκούουν ἀπὸ αὐτοὺς διάφορα καὶ παράδοξα, πὺ θα τέρπουν τὰ αὐτιά των. Καὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν δὲν θα τὴν προσέχουν, ἀλλὰ θα γυρίζουν ἄλλοῦ τὰ αὐτιά των. Θα ἐκτραποῦν δὲ καὶ θα στραφοῦν εἰς μυθολογίας καὶ ψευδολογίας.»⁽²⁵⁾

Γι' αὐτὸ λοιπόν, μὲ ἀπόλυτη καὶ εἰλικρινῆ ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο, μὰ πρωτίστως μὲ Πίστη πρὸς τὸν μοναδικὸ Δημιουργὸ του, καταλήγουμε, ὅπως οἱ Ἅγιοι Πατέρες διαχρονικὰ λένε, ὅπως τὸ Συνοδικὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας χαρακτηριστικὰ ἀναφέρει, ἀλλὰ ἡ κρατοῦσα Ἐκκλησία ἔχει ἀπαγορεύσει νὰ ἀκούγεται *«Ἄπαντα τὰ παρὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν καὶ τὴν διδασκαλίαν καὶ ὑποτύπωσιν τῶν ἁγίων καὶ ἀοιδίμων Πατέρων καινοτομηθέντα ἢ μετὰ τοῦτο πραχθησόμενα, Ἀνάθεμα»*⁽²⁶⁾.

Ὁρθοδοξία - Παναθρώπινες Ἀξίες - Σωτηρία

Ἡ ἀναδρομὴ αὐτὴ ἦταν ἀπαραίτητη γιὰ νὰ γίνῃ σαφὴς ἡ σημαντικότητα τῆς σημερινῆς ἑορτῆς τῆς ἀναστηλώσεως τῶν Ἁγίων εἰκόνων, τῆς ἑορτῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς αἰωνίου ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητας.

Μέσα ἀπὸ τίς εἰκόνες καὶ τὴν ἀγιογραφία ἀνατρέχουμε στὰ γεγονότα, στὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἁγίων, στὴν ἱστορία, στὴν παράδοση αἰώνων. Βλέπουμε, βιώνουμε, μνημονεύουμε, μιμούμαστε, τιμοῦμε, δὲν λησμονοῦμε.

Οἱ εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ μας, τῆς Παναγίας καὶ τῶν Ἁγίων μας εἶναι πρότυπα πὺ διαχρονικὰ φωτίζουν γενιές καὶ γενιές. Εἶναι οἱ μοναδικές μορφές πὺ ἀνεξαρτήτως ἐποχῆς καὶ συνθηκῶν θα ἐμπνέουν τὸν ἄνθρωπο, θα γεννοῦν καὶ θα καλλιεργοῦν στὴν ψυχὴ του τὴν ὑπομονή, τὴν παρηγοριά, τὴν ἐλπίδα, μὰ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη, τὴν ἀξιοπρέπεια, τὸν σεβασμό. Μέσα ἀπὸ τίς γλυκύτατες μορφές τῶν εἰκόνων θα πηγάζει πάντα ἡ πραότητα, ἡ συγχωρητικότητα, ἡ δύναμη, ἡ ἀγάπη. Μέσα ἀπὸ αὐτὲς διασφαλίζεται τὸ ἀναλλοίωτο τοῦ Προτύπου, Αὐτοῦ πὺ μᾶς δώρισε ξανά τὸ μέγιστο ἀγαθό, τὴν Ἐλευθερία.

Ἡ Ὁρθοδοξία, συνυφασμένη μὲ τὴν ἀναστήλωση τῶν Ἁγίων εἰκόνων, εἶναι ἐκείνη ποὺ χάρισε τελικὰ στὴν ἀνθρωπότητα ἓνα μοναδικὸ σύστημα ἀξιῶν ἀνθρώπινων, πανανθρώπινων.

Ἡ μαρτυρική μας Ὁρθοδοξία ἀποτέλεσε τὸ θεμέλιο πάνω στὸ ὁποῖο οἰκοδομήθηκαν ὅλα γιὰ τὰ ὁποῖα διαχρονικὰ ἀξίζει νὰ ἀγωνιζόμαστε. Ἡ νίκη τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡ νίκη τῆς Νίκης. Εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ δίπλα μας. Γι' αὐτὸ καὶ τὴν ἡμέρα τῆς Νίκης ἐορτάζουν μαζί μας καὶ ἡ ἐν οὐρανοῖς θριαμβεύουσα Ἐκκλησία καὶ τὸ στρατευμένο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἑορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας μᾶς ἐνώνει, μᾶς συστρατεύει, «ἀναστηλώνει» τὸ ἠθικό, τὴν ἐλπίδα, καὶ τοποθετεῖ τὴν Πίστη μας στοὺς στύλους τοῦ Ἰεροῦ ἄμβωνος, κοντὰ Του.

Καὶ τί δὲν δώρισε ἡ Ὁρθοδοξία, ποὺ μὲ τόση ἀπάθεια ἢ σημερινὴ ἐκκλησιαστικὴ διπλωματία καὶ πολιτικὴ θυσιάζει; Τὰ πάντα.

Ἡ Ὁρθοδοξία συστρατεύτηκε γενναῖα δίπλα στὸν πλέον Γενναῖο.

Διὰ πυρὸς διατήρησε τὴν Ἀλήθεια μέσα ἀπὸ βασάνους καὶ μαρτύρια ποὺ ὑπέστη ἀπὸ Ρωμαίους καὶ Ἑβραίους.

Αὐτὴ διέδωσε τὸ πλέον διαδεδομένο Μήνυμα στὴν οἰκουμένη σὲ ὅλη τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας· τὸ Εὐαγγέλιο, τὸ Μήνυμα μὲ τὴ μεγαλύτερη διάρκεια ζωῆς.

Αὐτὴ γαλούχησε, διαπαιδαγώγησε τὸν νέο ἄνθρωπο, τὸν ἱκανὸ νὰ σώσει καὶ νὰ σωθεῖ.

Αὐτὴ ἐπανάφερε στὴν ὠραιότερὴ τῆς μορφῆς ἐπικοινωνία στις σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Ἐγίνε πυξίδα καὶ κέντρο ἀναφορᾶς τῆς νέας υἱεῖδος πνευματικῆς ἐξέλιξης. Ἀνέδειξε καὶ πάλι τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα, ἄνοιξε δρόμο στις τέχνες καὶ τὰ γράμματα.

Αὐτὴ δικαίωσε τοὺς σοφότερους τοῦ κόσμου, ἐκείνους ποὺ ἀναζητοῦσαν τὸν ἀληθινὸ Θεό, μὰ καὶ τοὺς ἀδικημένους, τοὺς ταπεινοὺς.

Ταυτίστηκε μὲ τὴν εἰρήνη, τὴν ἀδελφοσύνη, τὴ δικαιοσύνη, τὸν ἀλτρουισμό, τὴν ἀτομικὴ μονάκριβή μας ἐλευθερία, τὴν ἀξία τῆς ἀνάληψης τῆς εὐθύνης, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀλληλοσεβασμό, ἀρετὴ τῆς διακριτικότητας καὶ τῆς εὐγένειας, τὴν ἰσότητα, τὴν ἰσονομία.

Ἐκπολίτισε φυλὲς καὶ φύλα στὰ πέρατα τοῦ κόσμου. Συνένωσε ἄλλοεθνεῖς. Δημιούργησε θεσμοὺς καὶ ἤθη. Θεμελίωσε τὴ μακροβιότερη Αὐτοκρατορία στὴν ἀνθρωπότητα.

Μπολιασμένη μὲ τὸ ρωμαῖκο, διατηρήθηκε ἀναλλοίωτη, ὅταν στὴ σημερινὴ δῆθεν Δύση διεΐσδυσε καὶ κυριάρχησε ἡ βαρβαρότητα τῶν Φράγκων.

Ἐπέμεινε τὴν προδοσία, τὴ βαναυσότητα, τὴ βιαιότητα τῆς κακοδοξίας.

Ἄντεξε τὴ σκλαβιά καὶ τὴ δουλεία αἰώνων καὶ συγκράτησε τὴν κυριαρχία τοῦ σκότους.

Κυνηγήθηκε καὶ καταδιώχθηκε ἀπὸ ἀπολυταρχικὰ καθεστῶτα, μὰ κράτησε τὴ φλόγα τῆς ἀναμμένης.

Ἀνέδειξε τὸν ἠρωισμό, τὴν αὐτοθυσία, τὴν ἐντιμότητα.

Ἀπέδειξε πὼς πολεμουμένη νικᾷ. Καὶ βγῆκε δυνατὴ καὶ παραμένει δυνατὴ, ἂν καὶ προδομένη.

Ἡ διατήρηση τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς αὐθεντικότητος, τῆς Ἀλήθειας, συνιστᾷ διατήρηση τοῦ ἀνθρωπίνου μεγαλείου, τῆς δυνατότητος ἐνώσεως μετ' Ἐκείνον, τῆς κατὰ Χάριν Θεώσεως.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ἀποκεκαλυμμένη Ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο, ἡ Ὁρθὴ Πίστις. Δὲν εἶναι ἰδεολογία, δὲν εἶναι φιλοσοφία, δὲν εἶναι ἀπλὰ μία ἀξία ἢ ἓνα ἰδανικό. Εἶναι μιὰ μοναδικὰ καὶ ἀνεπανάληπτα ὀλοκληρωμένη στάση ζωῆς. Ἕνας τρόπος ζωῆς ποὺ περικλείει τὴν τελειότητα τῶν πάντων, τὸ σύνολο τῶν πανανθρώπινων ἀξιῶν, τῶν ἰδανικῶν, τῶν ἀρετῶν κι ὅλων ἐκείνων τῶν χαρακτηριστικῶν, τὰ ὅποια, ἂν ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι υἱοθετούσαμε, θὰ ζούσαμε ἀπὸ ἐδῶ στὸν Παράδεισο.

Χρόνια Πολλά, Χριστιανικά, Ὁρθόδοξα.

Λίστα Παραπομπών:

- (1) Β' Κορ. δ' 7
- (2) Δορμπαράκης, Π. Χ. (1992) *Επίτομον Λεξικόν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας*, Αθήνα: Ἑστία, σ. 650
- (3) Ἰωάν. η' 32
- (4) Μεταλληνός, Γ. (2009) Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, Πατέρας τῆς Θ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Μετέωρα: Ι. Μ. Μεγάλου Μετεώρου, & [online] διαθέσιμο στο https://www.impantokratoros.gr/grigorios_palamas_9oikoumenikh.el.aspx (πρόσβαση: 20.2.20)
- (5) Καρμίρης, Ι. (1960) *Τὰ Δογματικά καὶ Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, Αθήνα: Ἰδιωτική, σ.126
- (6) Β' Τιμ. 2, 16
- (7) Ἀγ. Ἀθανάσιος, *Ἑρμηνεία εἰς τὸν ΡΛΗ Ψαλμόν*, PG 27, 536A
- (8) Ματσούκας, Ν. Α. (1997) *Δογματικὴ καὶ συμβολικὴ θεολογία Γ', Ἀνακεφαλαίωση καὶ Ἀγαθοτοπία: Ἐκθεση τοῦ οἰκουμενικοῦ χαρακτήρα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας*, Θεσσαλονίκη: Π. Πουρναρᾶς, σ. 291?292
- (9) Μεταλληνός, Γ. (2011) Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς 7ης Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τὸ σήμερα, Ι.Μ. Παντοκράτορος [online] διαθέσιμο στο <https://www.impantokratoros.gr/89A3F31C.el.aspx?width=730&height=400> (πρόσβαση: 20.2.20)
- (10) Καλαμαρᾶς, Μ. (1985) *Ἡ Πέμπτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος*, Πρέβεζα: Ι.Μ. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης, σ. 23
- (11) Ἀγ. Ἐπιφάνιος Κύπρου, Πανάριον, Migne τ. 41 & 42
- (12) Καρμίρης, Ι. (1960) *Τὰ Δογματικά καὶ Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, Αθήνα: Ἰδιωτική, σ.127
- (13) Μεταλληνός, Γ. (2009) Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, Πατέρας τῆς Θ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Μετέωρα: Ι. Μ. Μεγάλου Μετεώρου, & [online] διαθέσιμο στο https://www.impantokratoros.gr/grigorios_palamas_9oikoumenikh.el.aspx (πρόσβαση: 20.2.20)
- (14) Καρμίρης, Ι. (1960) *Τὰ Δογματικά καὶ Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, Αθήνα: Ἰδιωτική, σ. 105
- (15) Καρμίρης, Ι. (1960) *Τὰ Δογματικά καὶ Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, Αθήνα: Ἰδιωτική
- (16) Μεταλληνός, Γ. (2009) Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, Πατέρας τῆς Θ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Μετέωρα: Ι. Μ. Μεγάλου Μετεώρου, & [online] διαθέσιμο στο https://www.impantokratoros.gr/grigorios_palamas_9oikoumenikh.el.aspx (πρόσβαση: 20.2.20)
- (17) *History of Christianity* (2009), Diarmaid MacCulloch [Documentary] Great Britain: Cosmote History HD
- (18) Σύμβολον τῆς Πίστεως ἢ Σύμβολον τῆς Νικαίας, Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος

- (19) Πετρόπουλος, Η., & Κορακίδης Α. (eds) (2006), *Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, Συνοδικὸν (κατὰ τὴν κριτικὴ ἔκδοση τοῦ J. Gouillard), Περὶ εἰκόνων (Ἁγ. Ἰω. Δαμασκηνοῦ),* Θεσσαλονίκη: Ἄρμος
- (20) Μεταλληνός, Γ. (2009) *Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, Πατέρας τῆς Θ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου*, Μετέωρα: Ι. Μ. Μεγάλου Μετεώρου, & [online] διαθέσιμο στὸ https://www.impantokratoros.gr/grigorios_palamas_9oikoumenikh.el.aspx (πρόσβαση: 20.2.20)
- (21) Μεντζελόπουλος, Σ. (2020) Ὁ Οἰκουμενισμὸς ὡς ἀναίρεση τῆς Οἰκουμενικότητος τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν Ἅγιο Ἰουστίνου Πόποβιτς, Ι.Μ. Πειραιῶς, *Γραφεῖο Τύπου* [online] διαθέσιμο στὸ <https://impenimerosi.gr/index.php/menu-minimata-2/item/773-o-oikoumenismos-os-anairesi-tis-oikoumenikotitos-tis-ekklisias-kata-ton-agio-ioustino-porovits-tou-sev-mitr-peiraios-k-serafeim> (πρόσβαση: 20.2.20)
- (22) Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, (2012), *Ἡ Σπουδαιότητα τῆς Ὁρθόδοξης Συμβολῆς στὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν*, [online] διαθέσιμο στὸ http://www.ecclesia.gr/greek/holySynod/committees/relations/symboulion_ekklision.html (πρόσβαση: 20.2.20)
- (23) Romanides, J. (1993), *Orthodox and Vatican Agreement (Balamand)* *Θεολογία*, 4(64) σ. 570-580
- (24) Ἰούδ. 3
- (25) Β' Τιμ. δ' 3, 4
- (26) Ὁρθόδοξη Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, (1856) *Συνοδικὸν τῆς Ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Ζ' Συνόδου ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας*, Στὸ: *Τριῶδιον*, Βενετία: Ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τυπογραφίας τοῦ Φοίνικος, σ. 134-144

Βιβλιογραφία:

- Ἀγ. Νεκτᾶριος Πενταπόλεως, (1972) *Αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι - Περὶ τῶν Ἁγίων Εἰκόνων*, Ἀθήνα: Ρηγόπουλος
- Φειδᾶς, Β. (1998) *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία Α'*, Ἀθήνα: Ἰδιωτικὴ